

Ex-kartuizerin Miek Pot breekt lans voor herbronnen in 'tijdelijke kloosters'

# 'Stilte koop je straks voor veel geld'

Stilte wordt sneller dan we denken een luxeproduct waarmee veel geld gemoed zal zijn, oordeelt 'geestelijk begeleidster' Miek Pot. Als kartuizerkluizenares leerde de Nederlandse de kracht van de stilte. Geef stilte een plaats in je leven, is haar goede raad. Soms is alleen zijn goed voor een mens, beweert ze in haar nieuwe boek, *De grote stilte*. Dirk Martens, foto's Inge Van den Heuvel

Buiten staat op een steiger de radio van bouwvakkers te blèren: een reclamespot voor 'polariteitswines'. O ironie. Binnen, in de Begijnhofkerk van Mechelen, heerst stilte. Het is een merkwaardige plek voor een vraaggesprek met Miek Pot, een Nederlandse die na twaalf jaar kluizenarsbestaan uit het kartuizerklooster trad en nu met boeken en trainingen anderen wil laten ervaren hoe stilte en contemplatie rust brengen.

Nauwelijks te geloven dat deze goedlachse en elegante vrouw een ex-non is. Miek Pot woont in Brugge, bij de Vismarkt. Twee jaar leefde ze in het Bruese begijnhof. 'In

een heel klein godshuisje, vier meter bij vier. Ik ben eenvoudig gewend. Ik hou van schoonheid en comfort, maar ik kan met heel wei-

nig leven. Maar de toeristische druk werd te groot. Het begijnhof is Bokrijk in het kwadraat.'

**Waarom bent u uitgetreden? U had de stilte en de contemplatie...**

**Miek Pot:** 'Voor mij was het heel helder. Ik was niet gemaakt om mijn hele leven in een grot te zitten. De innerlijke weg die je volgt, ziet er helemaal anders uit dan je je had voorgesteld. Voor mij mondde hij zoals in elk kluizenarsleven uit op het marktplein. Net zoals Jezus Christus of de Boeddha gaan alle kluizenars terug naar de mensen.'

**Wat u nu doet, hoe zou u dat noemen?**

'Niet therapeut, niet psycholoog. Geestelijk begeleider. Ik duid de

vragen van mensen als *wie ben ik ten diepste? of wat geloof ik?* Met eigentijdse modellen als neurolinguïstisch programmeren, of de persoonlijkheidsleer van het enneagram.'

**En euh dat zijn...?**

'Neurolinguïstisch programmeren is een communicatiemodel dat er van uitgaat dat wij allebei de werkelijkheid anders zien, omdat we allebei anders zijn en allebei andere filters op hebben, door onze verschillende herkomst, opvoeding, omgeving, enzovoort. Door zicht te krijgen op je filter kom je er los van en krijg je een veel breder zicht op de werkelijkheid die je ook

vanuit andere perspectieven begint te zien. Ik ben er puur voor mezelf mee begonnen en het heeft mij ontzettend veel geleerd.'

'De persoonlijkheidsleer van het enneagram biedt een kijk op wie je bent achter die façade. We spelen allemaal onze rol. Het enneagram toont je de drijfveer waardoor je dat bepaalde gedrag manifesteert. Je krijgt zicht op je eigen bril en op al die andere brillen, wat je een grotere mildheid geeft. Het heeft mij alvast veel milder gemaakt.'

**Wat is het verschil tussen wat u doet en die rekken in de boekhandel, vol al dan niet oosterse spiritualiteit en 'new age'-toestanden?**

'Ik heb de pretentie te zeggen dat ik als kloosterlinge een heel solide vorming heb gehad, dat ik getraind ben in discipline en dat ik een zeer duidelijke structuur heb meegekregen, een zeer aardse spiritualiteit waarin ik ben geconfronteerd met de demonen van mijn eigen geest. Ik garandeer u, daarvoor moet je stevig in de klei staan. Dat is een groot verschil met veel van de hedendaagse spiritualiteit en wellness. Die is zeer materialistisch, zeer resultaatgericht. Uiteindelijk is de echte spiritualiteit een genade. Ze valt je toe, ze is niet maakbaar, wij zijn er niet de regisseur van. Het is de oude, doorleefde spiritualiteit van de woestijnvaders. Het zijn allemaal oude wijsheden - niets nieuws onder de zon - maar ik gebruik er een nieuwe

”

**Ik heb nog veel christelijke ankers, maar ik zou evengoed islamitisch of boeddhistisch kunnen zijn. God is een god van allen'**

”

**Het is jammer dat van veel kloosters restaurants, hotels of luxeappartementen worden**

**gemaakt, terwijl zoveel mensen nood hebben aan een kloosterervaring**

taal voor. De Kerk heeft geen aantrekkingskracht meer, juist door haar oude taal.'

**Bent u nog gelovig?**

'Ik ben christelijk gelovig, maar niet godsdienstig meer. Ach, mensen willen mij altijd in een hokje stoppen. Ik heb nog veel christelijke ankers, maar ik zou evengoed islamitisch of boeddhistisch kunnen zijn. Ik ben nu eenmaal doorgoten van het christelijke kader. Maar die god is een god van allen. Wij hebben kaders nodig, maar god is er te groots voor.'

**U droomt van een systeem van tijdelijke kloosters.**

'Daarmee bedoel ik niet retraite in een klooster, al is die natuurlijk voor iedereen goed. Vier weken op retraite is niet hetzelfde als een jaar echte kloosterervaring - de duur kan verschillen van persoon tot persoon. Belangrijk is dat mensen zich op een kruispunt in hun leven kunnen rechtekken. Daarvoor zouden in het Westen vormen moeten worden gecreëerd, zoals je die hebt in de byzantijnse en de boeddhistische traditie. Er komen steeds meer kloosters leeg te staan. Het is jammer dat daar restaurants, hotels of luxeappartementen van worden gemaakt, waarmee dan nog heel veel geld wordt verdiend, terwijl zoveel mensen nood hebben aan een kloosterervaring. Gebruik de leegstaande kloosters daarvoor.'

'Ik probeer dat onderwerp open te breken, ik tracht er zoveel mogelijk

mensen wakker voor te maken. Want stilte wordt een luxeproduct waaraan in de nabije toekomst grote nood zal bestaan en veel geld zal worden besteed. Vergelijk het met het milieu: de Noordpool smelt driemaal sneller dan voorspeld. Zo zal het ook met de nood aan stilte gaan. In Noordwest-Europa zijn er te veel mensen, te veel input, te veel informatie, te veel activiteiten, te veel prikkels, om het allemaal nog aan te kunnen. Het leidt tot ADHD, chronische vermoeidheid, depressies...

**'Je lost eenzaamheid niet op door mensen om je heen', schrijft u.**

'Ja, want al die prikkels overstroomden ons van onszelf. Als je vervreemd bent, los je het probleem niet op door anderen op te zoeken. Wanneer je je verlaten voelt, ben je niet thuis. Dan leef je in het huis van andere mensen. Uiteindelijk los je dat bij jezelf op, door bij jezelf thuis te komen.'

**Daarom is het belangrijk je af en toe af te zonderen?**

'Inderdaad, om er wat aan te geven. Maar de mensen kunnen het niet meer.'

**U pleit voor contemplatie om innerlijke stilte te bereiken. Daartoe kan je focussen op een mantra, beweert u.**

'Ja, als punt van concentratie. Het gaat 'm niet om de woorden, het is gewoon technisch.'

**Is dat niet hetzelfde als een rozenkrans bidden op automatische piloot?**

'Ja, ik bid die soms ook, in de auto of zo. Dan wordt het opeens blanco hier.' (wrijft over haar voorhoofd)

**Geen heimwee naar het kloosterleven?**

'Neen, wel naar de stilte. Ik heb nu mijn eigen innerlijke structuur gevonden. Ik heb die uiterlijke structuur van het klooster niet meer nodig om die te bereiken.'

**Stilte is geen afwezigheid van geluid? Het kan ook bij een vioolconcerto?**

'Absoluut. Het is niet de afwezigheid van geluid, het is een wijze van zijn. Je kan geforceerd stil zijn en toch met dat spanningsveld in je hoofd blijven zitten. De auto staat stil, maar de motor draait door.'



'Ik heb geen heimwee naar het kloosterleven, wel naar de stilte.'



## Wie is?

### Miek Pot

- › Nederlandse, geboren in 1960, woont in Brugge
- › studeerde middeleeuwse geschiedenis aan de universiteit van Leiden, met een eindwerk over de visionaire 12de-eeuwse abdis Hildegard von Bingen, de 'allereerste feministe'
- › trad in 1987 in bij de kartuizers van Notre Dame des Sources Vives in Marche-les-Dames, leefde vanaf 1990 in een kartuizer kluizenarsklooster in Le Thoronet in Zuid-Frankrijk
- › keerde in 1995 terug naar Marche-les-Dames om mee te werken aan de oprichting van het omstreden klooster op het koninklijke domein in Ogrimbie, de testamentaire wens van koning Boudewijn
- › trad uit in 1999
- › publiceerde over die periode in 2007 het boek *Naar het hart van mijn ziel. Twaalf jaar in een kartuizersklooster* (Ten Have/ Standaard Uitgeverij)
- › tracht nu met haar levenswijsheden anderen te helpen door spirituele counseling

## Lezersservice

- › 'De grote stilte', Miek Pot, 139 blz., Standaard Uitgeverij.
- › [www.miektopot.com](http://www.miektopot.com)



'Ik was niet gemaakt om mijn hele leven in een grot te zitten', zegt Miek Pot die twaalf jaar in een kartuizerklooster doorbracht.